

KOLME VUOTTA PROLETARIAATIN DIKTATUURIA

*Selostus Bakun Neuvoston juhlaistunnossa
marraskuun 6 pnä 1920*

Toverit! Ennen kuin aloitan selostukseni, haluaisin lausua teille, Bakun työvään edustajain Neuvostolle, sekä Azerbaidzhanin Vallankumouskomitealle ja sen päämiehelle toveri Narimanoville tervehdyksen Venäjän Neuvostojen Yleisvenäläiseltä Toimeenpanevalta Keskuskomitealta ja Kansankomissaarien Neuvostolta, ja Tasavallan Vallankumouksellisen Sotaneuvoston puolesta lausun sydämellisen tervehdyksen XI Punaiselle armeijalle, joka on vapauttanut Azerbaidzhanin ja puolustaa miehuullisesti sen vapautta. (Suosionosoituksia.)

Peruskysymyksenä Venäjän elämässä on näiden Neuvostovallan kolmen toimintavuoden aikana ollut epäilemättä Venäjän kansainvälistä asemaa koskeva kysymys. Oli aika, jolloin Neuvosto-Venäjää ei huomattu, sitä ei otettu lukuun, sitä ei tunnustettu. Se oli ensimmäinen kausi — Neuvostovallan pystyttämispäivästä Venäjällä Saksan imperialismin murskaamiseen. Tänä kautena Lännen imperialistit, kumpikin liittoutuma — englantilainen ja saksalainen, olivat tois-

tensa kimpussa eivätkä huomanneet Neuvosto-Venäjä, niillä oli, niin sanoakseni, tarpeeksi ilman sitäkin.

Toinen kausi — Saksan imperialismin murskaamisesta ja Saksan vallankumouksen alkamisesta Denikin laajaan hyökkäykseen Venäjää vastaan, jolloin hän oli Tulan porteilla. Venäjän kansainvälisen aseman näkökannalta katsoen tämän kauden erikoisuutena on se, että Entente — englantilais-ranskalais-amerikkalainen liittoutuma — murskattuaan Saksan lähetti kaikki vapaat voimansa Neuvosto-Venäjää vastaan. Tämä oli se kausi, jolloin meitä uhattiin 14 vallan liitolla — mikä myöhemmin osoittautui taruksi.

Kolmas kausi on se, jota me parhaillaan elämme, jolloin meidät on ei ainoastaan huomattu sosialistisena valtiona, ei ainoastaan tosiasiallisesti tunnustettu, vaan meitä myöskin pelätään.

ENSIMMÄINEN KAUSI

Kolme vuotta sitten, lokakuun 25 pnä (eli marraskuun 7 pnä uutta lukua) 1917, pieni ryhmä bolshevikkeja, Pietarin Neuvoston toimihenkilöitä, kokoontui ja päätti piirittää Kerenskin palatsin, ottaa hänen jo hajoamistilassa olevat sotajoukkonsa vangiksi ja antaa vallan silloin kokoontuneelle työväen, talonpoikain ja sotilaiden edustajain Neuvostojen II edustajakokoukselle.

Tuona ajankohtana useat pitivät meitä parhaassa tapauksessa haihattelijoina ja pahimmassa tapauksessa „Saksan imperialismin asiamiehinä“.

Kansainvälisen aseman kannalta tätä kautta voitaisiin nimittää Neuvosto-Venäjän täydellisen yksinäisyyden kaudeksi.

Venäjään suhtautuivat vihamielisesti meitä ympäröineet porvarilliset valtiot, ja vieläpä meidän sosialistiset „toverimmekin“ Lännessä katselivat meihin epäluottamuksella.

Kun Neuvosto-Venäjä silloin kuitenkin säilyi valtiona, niin siten tapahtui vain siksi, että Lännen imperialistit olivat kiinni ankarassa taistelussa keskenään. Ja sitäpaitsi he suhtautuivat pilkallisesti bolshevikkien kokeeseen Venäjällä: he laskivat, että bolshevikit saavat luonnollisen kuoleman.

Sisäisen tilanteen kannalta tämä kausi voidaan luonnehtia vanhan maailman hajoittamisen kaudeksi Venäjällä, vanhan porvarillisen vallan koko koneiston hajoittamisen kaudeksi.

Teoreettisesti me tiesimme, että proletariaatti ei voi yksinkertaisesti ottaa vanhaa valtiokonetta ja panna sitä käyntiin. Tämä Marxin antama teoreettinen väittämämme tuli käytännössä todistetuksi täydellisesti oikeaksi, kun jouduimme tsaarin virkamiesten, toimitsijain ja proletariaatin huippukerroksen erään osan harjoittaman sabotaashin kauteen, joka oli valtiovallan täydelliseen sekasortoon saattamista.

Porvarillisen valtion ensimmäinen ja tärkein laitos, vanha armeija ja sen kenraalisto, romutettiin. Se tuli meille kalliiksi. Tuon romuttamisen vuoksi meidän oli jätävä tilapäisesti ilman minkäänlaista armeijaa ja allekirjoitettava Brestin rauha. Mutta muuta ulospääsyä ei ollut, historia ei antanut meille mitään muuta tietä proletariaatin vapauttamiseksi.

Edelleen hajoitettiin ja romutettiin toinen laitos, joka on porvariston käsissä yhtä tärkeä,— virkamieslaitos, porvarillinen hallintolaitos.

Maan taloudellisen hallinnon alalla oli luonteenomaisinta se, että porvariston käsistä riistettiin porvariston talouselämän päähermo — pankit. Pankit otettiin pois porvariston käsistä, ja se jätettiin, niin sanoakseni, ilman sielua. Sitten seurasi porvariston vanhojen talouselämän laitosten murskaamistyö ja porvariston omaisuuden pakkoluovuttaminen — tehtaiden ottaminen pois siltä ja niiden siirtäminen työväenluokan haltuun. Ja vihdoinkin vanhojen elintarvikelaitosten romuttaminen ja yritys uusien laitosten muodostamiseksi, jotka voivat koota viljan ja jakaa sen väestölle. Ja kaiken lopuksi — Perustavan kokouksen likvidointi. Sellaisia olivat likipitään ne toimenpiteet, jotka Neuvosto-Venäjän oli pakko tuolla kaudella toteuttaa porvarillisen valtiokoneiston hajottamiseksi.

TOINEN KAUSI

Toinen kausi alkaa siitä ajasta, jolloin englantilais-ranskalais-amerikkalainen liittoutuma, murskattuaan Saksan imperialismin, ryhtyi nujertamaan Neuvosto-Venäjää.

Kansainväliseltä näkökannalta tämä kausi voidaan luonnehtia Ententen voimien ja Neuvosto-Venäjän voimien välisen avoimen sodan kaudeksi. Kun ensimmäisen kauden aikana meitä ei huomattu, meitä ivailtiin ja pilkattiin, niin tällä kaudella sitävastoin kaikki mustat voimat nousivat jalkeille tehdäkseen lopun niinsanotusta „anarkiasta“ Venäjällä, joka uhkasi hajottaa koko kapitalistisen maailman.

Sisäisten suhteiden kannalta tämä kausi täytyy luonnehtia rakennustyön kaudeksi, kaudeksi, jolloin

porvarillisen valtion vanhojen laitosten hajoittaminen oli pääiriirteissään päättynyt ja oli alkanut uusi rakennustyön vaihe, jolloin pannaan kuntoon isänniltä pois otettuja tehtaita, luodaan todellinen työväenvalvonta ja proletariaatti siirtyy sitten valvonasta välittömään hallitsemiseen, jolloin hajoitetun elintarvikelaitoksen tilalle rakennetaan uusi, hajoitetun rautatiehallintolaitoksen tilalle rakennetaan keskuk- sessa sekä paikkakunnilla uusia elimiä, vanhan armeijan tilalle — uusi armeija.

On tunnustettava, että rakennustyö tällä kaudella yleensä ontuu, sillä rakennustyön perusenergia — yhdeksän kymmenesosaa tästä energiasta — menee Punaisen Armeijan huomiseen, koska ankarassa taistelussa Ententen voimia vastaan on kysymyksessä Neuvosto-Venäjän itse olemassaolo, ja tämä olemassaolo voitiin tuona kautena suojata vain mahtavan Punaisen Armeijan voimilla. Ja on sanottava, että meidän ponnistuksemme eivät ole menneet hukkaan, sillä Punainen Armeija, joka voitti Judenitshin ja Koltshakin, näytti jo tällä kaudella koko mahtinsa.

Venäjän kansainvälisen aseman kannalta tätä toista kautta voidaan nimittää Venäjän yksinäisyyden ja eristettynä olemisen vähitellen tapahtuvan hävittämisen kaudeksi. Alkaa ilmaantua Venäjän ensimmäisiä liittolaisia. Saksan vallankumous antaa lujasti yhtyneitä työläisten kantajoukkoja, kommunistisia kantajoukkoja, pannen alun uudelle kommunistiselle puolueelle Liebkechtin ryhmän muodossa.

Ranskassa ennen huomaamattomaksi jäänyt pieni Loriotin ryhmä muuttuu kommunistisen liikkeen tärkeäksi ryhmäksi. Italiassa ensi aikoina heikko

kommunistinen virtaus valtaa miltei koko Italian sosialistisen puolueen, sen enemmistön.

Idässä alkaa Punaisen Armeijan voittojen yhteydessä kuohunta, joka muuttuu esimerkiksi Turkissa suoranaiseksi sodaksi Ententeä ja sen liittolaisia vastaan.

Itse porvarilliset valtiot eivät tänä kautena olleet enää sellainen yhtenäinen Venäjälle vihamielinen joukko kuin ensimmäisellä kaudella, puhumattakaan erimielisyyksistä itse Ententen sisällä Neuvosto-Venäjän tunnustamista koskevassa kysymyksessä, jotka erimielisyydet ajanoloon voimistuivat. Alkaa kuulua ääniä neuvotteluihin ryhtymisestä Venäjän kanssa, sopimuksesta sen kanssa. Sellaisia olivat esimerkiksi Eesti, Latvia ja Suomi.

Ja vihdoin Englannin ja Ranskan työläisten keskuudessa kansanomaiseksi tullut tunnus „Kädet irti Venäjästä“ tekee mahdottomaksi Ententen suoranaisten aseellisen puuttumisen Venäjän asioihin. Ententen on pakko luopua englantilaisten ja ranskalaisten sotilaiden lähettämisestä Venäjää vastaan. Ententen on pakko rajoittaa vieraiden armeijain käyttämiseen Venäjää vastaan, joista se ei kuitenkaan voi määrätä oman mielensä mukaan.

KOLMAS KAUSI

Kolmas kausi on tämä kausi, jota me parhaillaan elämme. Tätä kautta voidaan nimittää siirtymiskaudeksi. Tämän kauden ensi puoliskolle on ominaista se, että Venäjä, lyötyään hajalle päävihollisensa — Denikinin — ja ennakolta huomioiden sodan

päättymisen, asetti tehtäväkseen sodan tarkoituksiin sovellettujen valtionlaitosten siirtämisen uusille raiteille, taloudellisen rakennustyön raiteille. Kun ennen sanottiin: „kaikki sodan hyväksi“, „kaikki Punaisen Armeijan hyväksi“, „kaikki ulkoisen vihollisen voittamiseksi“, niin nyt alettiin sanoa: „kaikki taloudellisen elämän lujittamiseksi“. Mutta tämän kolmannen kauden vaiheen, joka alkoi Denikinin murskaamisen ja Ukrainasta karkoittamisen jälkeen, keskeytti kuitenkin Puolan hyökkäys Venäjän kimppuun. Tällä kertaa Ententen tarkoituksena oli estää Neuvosto-Venäjä lujittumasta taloudellisesti ja muuttumasta maailman mitä mahtavimmaksi valtakunnaksi. Entente pelkäsi sitä, ja se usutti Puolan Venäjän kimppuun.

Valtion laitokset, jotka olivat jo soveltautuneet taloudelliseen rakennustyöhön, oli järjestettävä uudelleen; Ukrainassa, Uralilla ja Donilla muodostetut työarmeijat oli järjestettävä uudelleen sotilaalliseen tapaan, jotta niiden ympärille olisi voitu liittää taisteluosastoja ja lähettää ne Puolaa vastaan. Tämä kausi päättyy siihen, että Puola on jo neutralisoitu ja toistaiseksi meille ei ole ilmaantunut uusia vihollisia. Ainoana suoranaishana vihollisiamme ovat Wrangelin ympärillä olevat Denikinin armeijan rippeet, joita meidän toverimme Budjonny parhaillaan lyö.

Nyt on syytä olettaa, että Neuvosto-Venäjä saa ainakin joksikin ajaksi tuntuvan hengähdysketken suunnatakseen kaikkien niiden uupumattomien työntekijäinsä koko energian, jotka loivat miltei yhdessä päivässä Punaisen Armeijan, taloudellisen rakennustyön raiteille, panemaan kuntoon tehtaita, maanviljelystä ja elintarvikealan laitoksia.

Ulkoisten, kansainvälisten suhteiden kannalta kolmannelle kaudelle on luonteenomaista se, että Venäjää ei suinkaan enää jätetä huomiotta, ei ainoastaan aleta taistella sitä vastaan vetäen kaikin voimin näyttämölle jopa 14 tarumaista valtiotakin, joilla Churchill uhkasi Venäjää, vaan vieläpä aletaan pelätäkin Venäjää, kun oli tultu moneen kertaan lyödyiksi ja käsitettiin, että Venäjässä kasvaa mitä mahtavin kansan sosialistinen valtakunta, joka ei salli itseään loukattavan.

Sisäisten suhteiden kannalta tälle kaudelle on ominaista se, että Wrangelin murskaamisen jälkeen Venäjä saa vapaat kädet, ja se suuntaa kaikki voimansa sisäiseen rakennustyöhön, ja jo nyt havaitaan, että meidän talouselimemme työskentelevät paljoo paremmin, paljoo perusteellisemmin kuin toisella kaudella. Vuoden 1918 kesällä moskovalaiset työläiset saivat kerran kahdessa päivässä $\frac{1}{8}$ naulaa öljykakun sekaista leipää. Tuo ikävä ja vaikea kausi on sivuutettu. Moskovalaiset työläiset samoin kuin pietarilaisetkin saavat nykyään leipää puolitoista naulaa päivässä. Se merkitsee, että meidän elintarvikealan laitoksemme on saatu kuntoon, ne ovat tulleet paremmiksi ja oppineet hankkimaan viljaa.

Mitä tulee politiikkaamme sisäisten vihollisten suhteen, niin sen on jäätävä ja se jää sellaiseksi, kuin se on ollut kaikkina näinä kolmena kautena, s.o. proletariaatin kaikkien vihollisten nujertamisen politiikaksi. Tätä politiikkaa ei tietenkään voida pitää „yleisen vapauden“ politiikkana, — proletariaatin diktatuurin aikakaudella meillä ei voi olla minkäänlaista yleistä vapautta, s.o. minkäänlaista sananvapautta,

paino- y.m. vapautta porvaristoa varten. Meidän sisäpolitiikkamme on siinä, että proletaarisille kerroksille kaupungissa ja maaseudulla annetaan enimmäismäärä vapautta, jotta porvaristoluokan rippeet eivät saisi edes vähimmäismäärää vapautta.

Siinä on meidän proletariaatin diktatuuriin nojautuvan politiikkamme olemus.

NÄKÖALAT

Meidän rakennustyömme ei tietenkään ole ollut näiden kolmen vuoden aikana niin menestyksellistä kuin olisi ollut toivottavaa, mutta on otettava huomioon ne vaikeat ja mahdottomat työehdot, joita ei voida välttää ja joita vastaan ei voida kiistää, mutta jotka on voitettava.

Ensiksikin meidän oli rakennettava tulen alla. Kuvitelkaa mielessänne muuraria, joka toisella kädellään rakentaa taloa ja toisella kädellään puolustaa rakentamaansa taloa.

Toiseksi, me emme ole rakentaneet porvarillista taloutta, jossa ei kukaan omia yksityisiä etujaan takaa ajaessaan huolehdi valtiosta kokonaisuudessaan, ei aseta itselleen kysymystä talouden suunnitelmallisesta järjestämisestä valtion mittakaavassa. Ei, me olemme rakentaneet sosialistista yhteiskuntaa. Se merkitsee, että on otettava huomioon koko yhteiskunnan tarpeet kokonaisuudessaan, talous on järjestettävä suunnitelmallisesti, määrätietoisesti ja yleisvenäläisessä mittakaavassa. Epäilemätöntä on, että tämä tehtävä on verrattomasti monimutkaisempi ja vaikeampi.

Siksi meidän rakennustyömme ei ole voinut antaa maksimaalisia tuloksia.

Tällaisen asiaintilan vallitessa meidän näköalamme ovat selviä: me olemme ulkoisten vihollistemme voittamisen kynnyksellä, meidän kaikkien valtionlaitostemme sota-ajan raiteilta taloudellisen rakennustyön raiteille siirtämisen kynnyksellä. Ulkopoliitikassa me olemme rauhan kannalla, me emme ole sodan kannattajia. Mutta jos meidät pakoitetaan sotaan, ja eräistä tiedoista päätellen Entente yrittää siirtää sotatoimien näyttämön etelään, Taka-Kaukaasiaan, jos tuo meidän moneen kertaan lyömämme Entente vielä kerran pakoittaa meidät sotaan, niin on ilman muuta selvää, että me emme laske aseita kädestämme emmekä laske hajalle sotajoukkojamme. Kuten ennenkin me ponnistamme kaikki voimamme, jotta Punainen Armeija kukoistaisi ja olisi taisteluvalmis, jotta se voisi puolustaa Neuvosto-Venäjää vihollisilta yhtä rohkeasti ja urhoollisesti, kuin se on puolustanut sitä tähänkin asti.

Silmäillessäni Neuvostovallan menneisyyttä tulee pakostakin mieleeni lokakuun 25 päivän ilta vuonna 1917, kolme vuotta sitten, jolloin me, toveri Leninin johtama pieni bolshevikkiryhmä, jolla oli käsissään Pietarin Neuvosto (se oli silloin bolshevistinen) sekä pieni Punainen kaarti ja jolla oli käytettävissään aivan pieni ja vielä lujittumaton, 200—250 tuhatta jäsentä käsittävä kommunistinen puolue, — jolloin me, tämä pieni ryhmä, poistettuamme vallasta porvariston edustajat, siirsimme vallan työväen, talonpoikain ja sotilaiden edustajain Neuvostojen II edustajakokoukselle.

Tuosta ajasta on kulunut kolme vuotta.

Ja käydessään tulen ja myrskyn läpi Venäjä on tämän kauden kuluessa takoutunut maailman mitä mahtavimmaksi sosialistiseksi valtakunnaksi.

Kun meillä silloin oli käsissämme vain Pietarin Neuvosto, niin nyt, kolmen vuoden kuluttua, meidän ympärillemme ovat liittyneet Venäjän kaikki Neuvostot.

Perustavan kokouksen asemesta, johon vastustajamme valmistautuivat, meillä on nyt Neuvostojen Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea, joka on kasvanut Pietarin Neuvostosta.

Kun meillä silloin oli pieni kaarti, joka oli muodostettu pietarilaisista työläisistä, jotka osasivat tehdä selvän Pietarissa kapinaan nousseista upseerikoululaisista, mutta eivät osanneet taistella ulkoista vihollista vastaan, siksi että olivat heikkoja, niin nyt meillä on monimiljoonainen mainehikas Punainen Armeija, joka lyö Neuvosto-Venäjän vihollisia ja joka on voittanut Koltshakin ja Denikinin ja tuhoaa nyt meidän ratsuväkemme koetellun johtajan toveri Budjonнын johdolla Wrangelin armeijan viimeisiä rippeitä.

Kun meillä silloin, kolme vuotta sitten, oli pieni eikä vielä täydellisesti lujittunut kommunistien puolue — kaikkiaan noin 200—250 tuhatta jäsentä, — niin nyt, kolmen vuoden kuluttua, sen tulen ja myrskyn jälkeen, joiden läpi Neuvosto-Venäjä on kulkenut, meillä on 700-tuhantinen puolue, joka on taottu teräksestä, puolue, jonka jäsenet voidaan minä hetkenä hyvänsä rivittää uudella tavalla ja lähettää sadoin tuhansin mihin puolueetyöhön tahansa, puolue,

joka riviensä sekaantumista pelkäämättä voi Keskuskomitean yhdestä kädenviittauksesta järjestää uudelleen rivinsä ja lähteä vihollista vastaan.

Kun meillä silloin, kolme vuotta sitten, oli Lännessä vain pieniä meille myötätuntoisten ryhmiä, Lorientin ryhmä Ranskassa, Maclainen ryhmä Englannissa ja kapitalismin roistojen murhaaman Liebknechtin ryhmä Saksassa, niin nyt, kolmen vuoden kuluttua, meille on kasvanut kansainvälisen vallankumouksellisen liikkeen mitä mahtavin järjestö— III Kommunistinen Internationale, joka on vallannut Euroopan tärkeimmät puolueet: Saksan, Ranskan ja Italian puolueen. Meillä on nyt kansainvälisen sosialistisen liikkeen ydinjoukko — Kommunistinen Internationale, joka on lyönyt hajalle II Internationalen.

Eikä ole sattuma, että vallankumous on lyönyt II Internationalen johtajan herra Kautskyn ulos Saksasta, että hänen on ollut pakko etsiä turvapaikka takapajuisesta Tiflisistä, gruusialaisten sosiali-duhanstshikkien¹⁰⁸ luota.

Ja vihdoin, kun me kolme vuotta sitten kohtasimme sorretun Idän maissa vain välinpitämättömyyttä vallankumousta kohtaan, niin nyt Itä on herännyt ja me näemme Idässä monia vapausliikkeitä, jotka on suunnattu Ententeä vastaan, imperialismia vastaan. Meillä on vallankumouksellinen ydin, joka liittää ympärilleen kaikkia muita siirto- ja puolisiirtomaita, — Kemal'n hallitus, joka on porvarillis-vallankumouksellinen, mutta käy kuitenkin ase kädessä taistelua Ententeä vastaan.

Kun me kolme vuotta sitten emme rohjenneet edes haaveillakaan siitä, että Itä alkaa liikehtiä, niin nyt

meillä on ei vain vallankumouksellinen ydin Idässä — porvarillinen vallankumouksellinen Turkki, vaan meillä on myöskin Idän sosialistinen elin: „Toiminta- ja propagandakomitea“.

Kaikki nämä tosiasiat, jotka puhuvat siitä, kuinka köyhiä me olimme vallankumouksellisessa suhteessa kolme vuotta sitten ja kuinka rikkaiksi me olemme tulleet nyt, — kaikki nämä tosiasiat antavat meille perusteen väittää, että Neuvosto-Venäjä tulee elämään, että se tulee kehittymään ja että se voittaa vihollisensa.

Epäilemätöntä on, että tiemme ei ole helpoimpia, mutta epäilemätöntä on myös se, että vaikeudet eivät meitä säilytä. Mukaillen Lutherin tunnettuja sanoja¹⁰⁹ Venäjä voisi sanoa:

„Tässä seison, vanhan, kapitalistisen ja uuden, sosialistisen maailman välisellä rajalla, tässä, tällä rajalla minä yhdistän Lännen proletaarien ponnistukset Idän talonpoikaiston ponnistuksiin, jotta vanha maailma saataisiin hajoitetuksi. Ja auttakoon minua historian jumala“.

*„Kommunist“ (Baku) № 157 ja 160;
marraskuun 7 ja 11 pnä 1920*